

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення колегії департаменту
освіти і науки виконкому
Криворізької міської ради

протокол №1
від 16 жовтня 2024 року

МІСЬКА ПРОГРАМА

**«Подолання освітніх втрат, викликаних особливостями
організації освітнього процесу в 2020-2023 роках в закладах
дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти»**

на 2024/2025 навчальний рік

2024 рік

**Міська програма
«Подолання освітніх втрат, викликаних особливостями
організації освітнього процесу в 2020-2023 роках»
на 2024/2025 навчальний рік**

I. Загальні положення

У Законі України «Про освіту» зазначається, що «освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями і культурою, та держави».

«Метою дошкільної освіти є забезпечення цілісного розвитку дитини, її фізичних, інтелектуальних і творчих здібностей шляхом виховання, навчання, соціалізації та формування необхідних життєвих навичок» (стаття 11 Закону України «Про освіту»).

Право громадян на якісну та доступну освіту закріплено Конституцією та законами України.

З 2020 року у зв'язку з карантинними заходами, пов'язаними з початком пандемії COVID-19, перед українською, як і світовою системою освіти в цілому, постали виклики, визначені міжнародними організаціями та провідними експертами як одна з найбільших проблем і загроз, спричинених світовою пандемією.

Найбільше постраждала і все ще страждає освітня система України, так як значна частина українського учнівства не може повернутися до нормального режиму навчання вже більш ніж упродовж трьох років: спочатку на заваді цьому була пандемія COVID-19, а з лютого 2022 року – повномасштабна агресія російської федерації проти України. Освітні втрати українського учнівства можуть у підсумку перевищити всі модельовані показники.

Продовжує нести втрати і система дошкільної освіти, оскільки частина дитячого населення віком від 2-х до 6 (7) років не може долучитися до повноцінного освітнього процесу упродовж останніх трьох років.

Не є виключенням і Кривий Ріг. Органами місцевого самоврядування, управління, освітянами міста зроблено дуже багато, щоб адаптувати освітній процес до нових реалій. Але такі фактори як: тривале дистанційне навчання; зміна учнями, вихованцями місця проживання; зміни в контингенті дітей, учнів і педагогів; недостатня забезпеченість учнів електронними засобами, необхідними для онлайн-навчання; повітряні тривоги (наслідком яких є загальні втрати в навчальному часі); відключення електроенергії, відсутність Інтернету; нестабільний емоційний стан учасників освітнього процесу, неготовність і психологічна неспроможність значної частини здобувачів освіти до самоорганізації, самоконтролю та самоосвіти; недостатня об'єктивність оцінювання результатів освітньої діяльності учнів, що пов'язано серед іншого з несформованістю почуття відповідальності та академічної доброчесності в учнів та їх батьків – мають свої негативні наслідки, які в першу чергу виражаються освітніми втратами.

Освітні втрати носять комплексний зміст. Крім навчальних втрат, найбільш яскраво вираженими є виховні, фізичні, психологічні та соціокультурні у дошкільному віці.

Наслідком освітніх втрат можуть бути незворотні негативні процеси: як на рівні окремої особистості, так і соціуму в цілому.

Навчальні втрати (прогалини в знаннях здобувачів освіти, незасвоєння ними матеріалу на рівні державних стандартів на певному рівні освіти) зумовлять ще більші втрати на наступних етапах навчання. Масовий характер навчальних втрат у підсумку негативно

вплине на загальний рівень освіченості громадян країни, їх здатність до комунікації, соціалізації, подальшого професійного становлення. І це в підсумку позначиться на добробуті цілого суспільства: призведе до серйозних економічних та соціальних наслідків у майбутньому.

Режим онлайн-навчання під час пандемії та війни негативно вплинув на здоров'я здобувачів освіти. Малорухливий спосіб життя, надмірне навантаження на зір негативно позначилися на здоров'ї учасників освітнього процесу.

Нестача спілкування з педагогами та ровесниками, психологічні травми, викликані воєнними подіями в країні, негативно вплинули на психоемоційний стан здобувачів освіти. Це у свою чергу може призвести до внутрішніх конфліктів дітей та підлітків, підвищити їх рівень тривожності, сформувати страхи, знизити мотивацію до навчання, погіршити пам'ять та розумову діяльність, вплинути на зниження рівня соціалізації та подальші відносини із соціумом.

Суттєвий вплив на формування всебічно розвиненої, національно свідомої, соціально активної особистості має організація виховної роботи в закладах загальної середньої освіти, результативність якої втрачається в онлайн-умовах. Тривале дистанційне навчання призвело до втрати живого учнівського середовища, яке формує в здобувачів освіти м'які навички.

В умовах дистанційної дошкільної освіти виникають труднощі у мотивації до навчально-пізнавальної діяльності, ускладнення в забезпеченні своєчасної психосоціальної та емоційної підтримки здобувачів дошкільної освіти, знижується результативність соціокультурного і фізичного розвитку дітей.

Недостатня сформованість наскрізних навичок та вмінь, низький рівень соціальної компетентності, пізнавальної активності, прогалини у знаннях з певних освітніх напрямів у дітей дошкільного віку зумовлять ще більші втрати на наступному етапі навчання - в початковій школі, ускладнять формування готовності до нової соціальної позиції «школяр».

У подоланні виховних втрат потрібно вибудувати виховний процес таким чином, щоб він став невіддільним складником освітнього процесу орієнтованим на загальнолюдські цінності. Виховання повинно бути наскрізною лінією роботи закладу освіти, її не можна й не треба відділяти від стратегії розвитку закладу.

Незважаючи на воєнний стан, сьогодні вимагає від нас максимальної згуртованості та консолідації зусиль для прийняття виважених ефективних рішень й заходів щодо подолання освітніх втрат. Як один зі шляхів побудови в освітньому просторі міста ефективної системи подолання навчальних, виховних, фізичних та психологічних втрат вихованців, учнів пропонується програма «Подолання освітніх втрат, викликаних особливостями організації освітнього процесу в 2020-2023 роках» (надалі – Програма).

Реалізація основних заходів, передбачених Програмою, забезпечить координацію дій органів управління освітою, закладів освіти, наукових установ, громадських організацій; допоможе консолідувати зусилля всіх продуктивних ресурсів, спрямувати їх на подолання освітніх втрат учнів, викликаних особливостями організації освітнього процесу в 2020-2023 роках.

Програма розрахована на 2024/2025 навчальний рік.

Усі визначені Програмою заходи відповідають державній соціальній політиці й узгоджуються з основними положеннями Конвенції ООН про права дитини та іншими міжнародними документами.

Програма має відкритий характер, може корегуватися, конкретизуватися, змінюватися, доповнюватися в залежності від реальних умов. Упровадження Програми не виключає також реалізацію інших програм і проєктів, може синтезуватися та інтегруватися з ними.

II. Мета та основні завдання

Метою Програми є реалізація спільних заходів органів управління освітою, закладів освіти, наукових установ, громадських організацій, спрямованих на подолання освітніх втрат учнів, викликаних особливостями організації освітнього процесу в 2020-2023 роках.

Цієї мети передбачається досягти шляхом вирішення таких основних завдань:

- розробка науково-теоретичних засад та відповідних їм консультативно-методичних рекомендацій і заходів, спрямованих на подолання освітніх втрат здобувачів освіти;
- розроблення інструментарію для діагностування рівня опанування учнями навчального матеріалу, яким вони оволодівали в умовах воєнного часу самостійно або з використанням технологій дистанційного навчання та запровадження коригуючого навчання.
- організація консультативно-методичної роботи з підготовки та стимулювання педагогічних працівників закладів освіти міста до подолання освітніх втрат учнів (навчальних, виховних, фізичних, психологічних), опанування навичками гнучкого планування;
- ознайомлення педагогічних працівників із можливостями впровадження різноманітних видів профілактичної, фізкультурно-оздоровчої та здоров'язберезжувальної діяльності для збереження і зміцнення здоров'я вихованців, учнів під час уроків; підвищення мотивації здобувачів освіти до фізичної активності;
- забезпечення комплексної психологічної й емоційної підтримки учасників освітнього процесу в умовах війни та в повоєнний час;
- адаптація освітніх стратегій та освітнього процесу до індивідуальних потреб здобувачів освіти, враховуючи рівень їх навчальних втрат, місце проживання, соціальні ресурси родин, отриманий дітьми та підлітками травматичний досвід тощо;
- консолідація й ефективне використання наявних ресурсів для створення та результативного функціонування системи з подолання освітніх втрат дітей, учнів;
- мінімізація освітніх втрат та підвищення якості надання освітніх послуг;
- інтеграція у міжнародний освітній простір з питань подолання освітніх втрат;
- ефективно використовувати доступні цифрові освітні ресурси для подолання освітніх втрат дітей дошкільного віку;
- забезпечити неперервність здобуття дошкільної освіти за місцем тимчасового перебування дітей із максимальним використанням усіх доступних можливостей отримувати освітні послуги в умовах війни;
- забезпечити проведення в закладах дошкільної освіти внутрішнього моніторингу виявлення освітніх потреб дітей дошкільного віку для покращення якості освітнього процесу та надолуження освітніх втрат.
- впроваджувати в освітній простір закладів освіти міжнародні, всеукраїнські проєкти і програми, ініційовані Міністерством освіти і науки України, Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ в Україні) та іншими міжнародними і громадськими організаціями, що сприятимуть набуттю дітьми ключових компетентностей, передбачених Державними стандартами освіти.

III. Очікувані результати

Виконання основних завдань і заходів Програми забезпечить:

- підвищення професійної компетентності та мотивації педагогічних працівників закладів освіти міста до подолання освітніх втрат вихованців, учнів (навчальних, виховних, фізичних, психологічних, соціокультурних);
- спрямування професійних спільнот педагогічних працівників міста на обмін досвідом та інструментарієм щодо подолання освітніх втрат, впровадження кращого вітчизняного та міжнародного досвіду з цього питання;
- створення в закладах освіти міста дієвої системи з подолання освітніх втрат здобувачів освіти;
- консолідацію й ефективне використання наявних в місті, закладах освіти ресурсів для створення та результативного функціонування дієвої системи з подолання освітніх втрат здобувачів освіти (у тому числі з використанням міжнародного досвіду);
- здійснення якісної діагностики та оцінювання освітніх втрат, системне запровадження коригуючого навчання (коригування та подолання навчальних, виховних, фізичних і психологічних втрат);
- адаптацію освітніх стратегій, освітніх програм та освітнього процесу до індивідуальних потреб здобувачів освіти;
- підвищення мотивації здобувачів освіти до навчання; їх оволодіння навичками самоаналізу, самонавчання;
- покращення академічної успішності, психічного, емоційного та фізичного здоров'я здобувачів освіти;
- мінімізацію освітніх втрат та підвищення якості надання освітніх послуг;
- забезпечення доступності дошкільної освіти для різної категорії дітей шляхом впровадження різних форм дошкільної освіти;
- забезпечення належного доступу до педагогічної підтримки дітей раннього та дошкільного віку та їх батьків (психологічної, медичної, методичної та інформаційної);
- оновлення напрямів партнерської взаємодії ЗДО з батьками.
- підвищення престижу різних форм надання дошкільної освіти ЗДО (дистанційної, змішаної, очної).

IV. Координаційно-консультативне забезпечення

Координація роботи та консультативний супровід упровадження Програми в систему роботи закладів освіти покладається на Комунальний заклад «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Криворізької міської ради.

V. Обсяги та джерела фінансування Програми

Фінансування програми здійснюється департаментом освіти і науки виконкому міськради в межах асигнувань, передбачених у бюджеті міської ради та з інших джерел, не заборонених законодавством.

VI. Основні напрями та шляхи реалізації Програми

VI.1 Заходи управлінського компоненту Програми

<i>№ з/п</i>	<i>Зміст заходу</i>	<i>Термін виконання</i>	<i>Відповідальні за виконання</i>
1.	Здійснювати управлінське консультування керівників, заступників керівників закладів дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти з питань особливостей організації, режиму, форм роботи для подолання освітніх втрат здобувачів освіти у період воєнного стану	Протягом навчального року	Кріпак Т.П., Басова Т.Л., Шаповалова С.В., Намінат Н.В., Полякова В.Я., Мотижинець Г.М., начальники відділів освіти виконкомів районних у місті рад
2.	У разі покращення безпекової ситуації у період воєнного часу на державному та регіональному рівнях вживати управлінські дії щодо зміни формату організації освітнього процесу у закладах дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти міста	Протягом навчального року	Басова Т.Л., Намінат Н.В., Полякова В.Я., Мотижинець Г.М., начальники відділів освіти виконкомів районних у місті рад, керівники закладів освіти
3.	Координувати діяльність закладів освіти міста з використання можливостей для подолання освітніх втрат шляхом розширення участі в: - обласних, всеукраїнських, міжнародних заходах/проєктах; - учнівських стартапах	Протягом навчального року	Басова Т.Л., Намінат Н.В., Полякова В.Я., Мотижинець Г.М., Ратєєва С.В., керівники закладів освіти
4.	Організувати та провести міські масові заходи щодо популяризації наукових знань, відкриттів та винаходів, експериментальної діяльності, актуальних професій: - наукових пікніків для педагогічних працівників та учнівської молоді; - ярмарок професій; - фестиваль досвіду роботи закладів загальної середньої освіти міста, які	Протягом 2024/2025 навчального року	Басова Т.Л., Семенюк Т.Т., Пухальська Т.В., Полякова В.Я., Бородавка О.М., Ратєєва С.В.,

	здійснюють експериментальну діяльність		керівники закладів загальної середньої освіти
5.	Сприяти розвитку міжнародного співробітництва між закладами загальної середньої освіти міста та закладами загальної середньої освіти інших країн в частині вдосконалення: - управлінської діяльності керівників щодо створення безпечного освітнього середовища; - професійних навичок для педагогів; - якості навчання учнів	Протягом навчального року	Басова Т.Л., Полякова В.Я., Пухальська Т.В., Мотижинець Г.М., Бородавка О.М., Ратєєва С.В., керівники закладів загальної середньої освіти
6.	Висвітлювати в ЗМІ, на офіційних сайтах департаменту освіти і науки виконкому міської ради, КЗ «ЦПРПП» КМР, соціальних мережах питань: - кращого досвіду використання методики, технологій, прийомів, заходів з подолання освітніх втрат під час організації освітнього процесу; - навчальних досягнень здобувачів освіти в умовах воєнного періоду	Протягом навчального року	Басова Т.Л., Намінат Н.В., Полякова В.Я., Мотижинець Г.М., Бородавка О.М., Ратєєва С.В., керівники закладів загальної середньої освіти
7.	Проводити соціальні акції відповідно до календаря толерантності на підтримку дітей з різними особливими потребами	Протягом року	Бородавка О.М., Ратєєва С.В.

VI.II Заходи щодо подолання освітніх втрат у закладах дошкільної освіти

<i>№ з/п</i>	<i>Зміст заходу</i>	<i>Термін виконання</i>	<i>Відповідальні за виконання</i>
1.	Презентувати кращі педагогічні практики щодо подолання (надолуження) освітніх втрат під час засідань міських (районних) професійних спільнот педагогічних працівників закладів дошкільної освіти	Протягом навчального року	Ратєєва С.В., керівники професійних педагогічних спільнот
2.	Продовжити роботу міської проблемної групи з питань проведення моніторингового дослідження щодо вивчення динаміки змін у подоланні освітніх втрат	Протягом навчального року	Намінат Н.В., Ратєєва С.В.
3.	Поповнити контент Освітнього Порталу міста Кривого Рогу (рубрика «Дошкільна освіта без втрат: успішні практики») діагностичними матеріалами для виявлення рівня освітніх втрат у дошкільників та відеоматеріалами навчально-розвиткового спрямування для надолуження навчальних,	Протягом навчального року	Намінат Н.В., Шрамко Я.В. (за згодою), Ратєєва С.В.

	соціокультурних, виховних, фізичних втрат у дітей; залучити для цієї роботи студентів КДПУ		
4.	Організувати обмін кращих управлінських, методичних, психологічних, педагогічних проєктів (практик) з питання організації роботи закладів дошкільної освіти щодо подолання освітніх втрат через різні форми методичної роботи	Протягом навчального року	Намінат Н.В., Ратєєва С.В., керівники закладів дошкільної освіти
5.	Забезпечити якісний консалтинговий супровід закладів дошкільної освіти зі спеціальними та інклюзивними групами шляхом здійснення онлайн-консультування фахівців з питань надолуження освітніх втрат у дітей з особливими освітніми потребами	Протягом навчального року	Намінат Н.В., Ратєєва С.В.
6.	Активізувати роботу з батьками вихованців з метою їх залучення до подолання освітніх втрат через проведення циклу тематичних онлайн-консультацій «Інфопростір для батьків» та серії відеоуроків «Розумне» батьківство»	Січень-червень 2025	Ратєєва С.В., керівники закладів дошкільної освіти
7.	Створити для здобувачів освіти безпечне та стимулююче середовище з оптимальним співвідношенням різних видів активностей протягом тижня, а також доцільним їх чергуванням протягом дня з урахуванням перебування дітей в тимчасовому укрітті	Протягом навчального року	Намінат Н.В., Ратєєва С.В., керівники закладів дошкільної освіти
8.	Здійснювати організаційно-координаційну та консультативно-методичну допомогу педагогічним працівникам закладів дошкільної освіти щодо участі в інноваційному освітньому проєкті за темою «Організаційно-педагогічні умови функціонування та розвитку диверсифікованих форм дошкільної освіти»	Протягом навчального року	Намінат Н.В., Ратєєва С.В., відділи освіти виконкомів районних у місті рад
9.	Забезпечити охоплення дітей дошкільною освітою шляхом надання різних спосо-бів і моделей організації освітнього процесу (дистанційна, змішана, очна) з ураху-ванням безпекової ситуації в місті та регіоні; впроваджувати альтернативні форми надання освітніх послуг (педагогічний патронаж, групи короткотривалого перебування, сімейні, індивідуальні форми виховання та розвитку дитини тощо)	Протягом навчального року	Намінат Н.В., відділи освіти виконкомів районних у місті рад, керівники закладів дошкільної освіти
10.	Підготувати спільно з КДПУ електронний збірник науково-методичних матеріалів за результатами реалізації міського освітнього проєкту «Формування національно-мовленнєвої особистості дітей передшкільного віку»	I квартал 2025	Намінат Н.В., Шрамко Я.В. (за згодою), Ратєєва С.В.
11.	Забезпечити координаційний та консультативно-методичний супровід щодо участі педагогічних колективів закладів дошкільної освіти в міжнародних, всеукраїнських проєктах і програмах	Протягом навчального року	Намінат Н.В., Ратєєва С.В., керівники закладів дошкільної освіти

12.	Забезпечити психолого-педагогічну підтримку соціально-емоційних потреб здобувачів освіти, подолання психологічних втрат у дошкільників шляхом індивідуалізації освітнього процесу, застосування інформаційних фільтрів	Протягом навчального року	Ратєєва С.В., керівники закладів дошкільної освіти
13.	Розміщувати інформаційні матеріали щодо подолання освітніх втрат здобувачів дошкільної освіти для батьківської громадськості на офіційних вебсайтах департаменту освіти і науки виконкому Криворізької міської ради, КЗ «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» КМР, закладів дошкільної освіти, в соціальній мережі «Facebook»	Протягом навчального року	Намінат Н.В., Ратєєва С.В., керівники закладів дошкільної освіти
14.	Забезпечити впровадження у закладах дошкільної освіти внутрішнього моніторингу досягнень старших дошкільників, визначення актуального стану сформованості ключових компетентностей перед початком шкільного навчання з урахуванням освітніх втрат	Квітень, травень 2025	Намінат Н.В., Ратєєва С.В., керівники закладів дошкільної освіти

VI.III Заходи щодо подолання освітніх втрат у закладах загальної середньої освіти

<i>№ з/п</i>	<i>Зміст заходу</i>	<i>Термін виконання</i>	<i>Відповідальні за виконання</i>
1.	Здійснювати консультативно-методичний супровід ЗЗСО, педагогічних працівників щодо організації освітнього процесу в умовах дистанційного та змішаного навчання, оцінювання навчальних досягнень учнів	Протягом навчального року	Ратєєва С.В., Дудник-Тітаренко М.Ю.
2.	Проводити методичні заходи КЗ «ЦПРПП» КМР, спрямовані на оволодіння вчителями інструментарієм щодо роботи над подоланням навчальних втрат здобувачів освіти	Протягом навчального року	Ратєєва С.В., Дудник-Тітаренко М.Ю.
3.	Популяризувати досвід роботи педагогічних працівників з питання подолання освітніх втрат під час практичних занять, майстер-класів, тренінгів тощо	Протягом навчального року	Ратєєва С.В., керівники професійних педагогічних спільнот
4.	Залучати студентів КДПУ для консультування, індивідуального репетиторства учнів	Протягом року	Шумакова С.М., Ратєєва С.В., Шрамко Я.В. (за згодою), керівники закладів загальної середньої освіти

5.	Передбачити у календарно-тематичному плануванні діагностичні оцінювання (вимірювання), моніторинги на визначення рівня залишкових знань у здобувачів освіти; визначити зони, що потребують додаткової уваги/надолуження навчальних втрат	Вересень, жовтень 2024	Керівники закладів загальної середньої освіти
6.	Розробити загальні та індивідуальні плани надолуження навчальних втрат здобувачів освіти на основі проведеної діагностики	Жовтень, листопад 2024	Керівники закладів загальної середньої освіти
7.	Адаптувати навчальні програми до індивідуальних потреб здобувачів освіти, які отримали травматичний досвід	Протягом навчального року	Керівники закладів загальної середньої освіти
8.	Організувати роботу пришкільних (мовних, математичних, природничих тощо) таборів (майданчиків), запровадити «навчальні канікули», «канікулярні класи», «консультаційні зустрічі вихідного дня»	Червень-серпень 2025	Ратєєва С.В., начальники відділів освіти виконкомів районних у місті рад, керівники закладів загальної середньої освіти
9.	Використовувати контент Освітнього Порталу міста Кривого Рогу «Розфарбуємо світ разом», освітньої платформи «Всеукраїнська школа онлайн», інших інтернет-ресурсів для організації змішаного та дистанційного навчання, самоосвіти здобувачів освіти, подолання освітніх втрат	Протягом навчального року	Ратєєва С.В. Гордієнко Ю.А., Бойко Г.П., Кіслов С.Ю., керівники закладів загальної середньої освіти
10.	Забезпечити якісний методичний супровід роботи закладів освіти з інклюзивним навчання шляхом участі в роботі у командах супроводу інклюзивного навчання, розміщення на сайтах інклюзивно-ресурсних центрів корисних матеріалів, здійснення онлайн- консультивання, проведення «Школи асистентів учителя»	Протягом навчального року	Бородавка О.М. керівники КІРЦ №№1, 2 Голосна Ж.В., Мартинець С.В.
11.	Активізувати роботу з громадськими організаціями, які об'єднують батьків дітей з особливими освітніми потребами, благодійними організаціями з метою соціальної адаптації дітей та спрямувати зусилля громади на створення інклюзивного простору для розвитку кожної дитини	Протягом навчального року	Бородавка О.М., Ратєєва С.В.

12.	Створювати умови та сприяти організації роботи освітніх центрів із подолання навчальних втрат на базі закладів загальної середньої освіти за підтримки міжнародних фондів та благодійних організацій	Протягом навчального року	Басова Т.Л., працівники ДОН ВКМР, Ратєєва С.В., начальники відділів освіти виконкомів районних у місті рад, керівники закладів загальної середньої освіти
13.	Вивчати та популяризувати досвід роботи освітніх центрів із подолання навчальних втрат на базі закладів загальної середньої освіти, створених за підтримки міжнародних фондів та благодійних організацій. Продовжити формування міської концепції надолуження освітніх утрат, враховуючи результати роботи освітніх центрів	Протягом навчального року	Ратєєва С.В., керівники закладів загальної середньої освіти
14.	Продовжити практику проведення тренінгів для вчителів за програмою ГС «Освіторія» «Наздоженемо: курс про подолання освітніх втрат»	Протягом навчального року	Ратєєва С.В., керівники закладів загальної середньої освіти
15.	Проводити спільні методичні заходи для педагогів ЗЗСО, науково-педагогічних працівників та студентів КДПУ з питання надолуження знань здобувачів освіти та впровадження ефективних методів та прийомів навчання у НУШ	Протягом навчального року	Ратєєва С.В., Шрамко Я.В. (за згодою) керівники закладів загальної середньої освіти
16.	Проводити на уроках «Я досліджую світ», «Громадянська освіта» практики з розвитку критичного мислення та медіаграмотності здобувачів освіти	Протягом навчального року	Керівники закладів загальної середньої освіти
17.	Забезпечити якісний методичний супровід роботи закладів освіти з інклюзивним навчання шляхом участі в роботі у командах супроводу інклюзивного навчання, розміщення на сайтах інклюзивно-ресурсних центрів корисних матеріалів, здійснення онлайн- консультивання, проведення «Школи асистентів учителя»	Протягом навчального року	Бородавка О.М. Ратєєва С.В. керівники КІРЦ №№1, 2 Голосна Ж.В., Мартинець С.В.
18.	Активізувати роботу з громадськими організаціями, які об'єднують батьків	Протягом	Бородавка О.М.,

	дітей з особливими освітніми потребами, благодійними організаціями з метою соціальної адаптації дітей та спрямувати зусилля громади на створення інклюзивного простору для розвитку кожної дитини	навчального року	Ратєєва С.В.
19.	Організувати спільну роботу з психологами та соціальними працівниками дитячих просторів для забезпечення психосоціальної підтримки дітей з ООП	Протягом навчального року	Керівники закладів освіти, члени команд супроводу дітей з ООП
20.	Відпрацювати тематику проведення засідань RAS-CLUB відповідно до запитів педагогічної громади міста з урахуванням практики роботи закладів спеціальної освіти	Грудень, 2024	Бородавка О.М., Ратєєва С.В., керівники закладів освіти
Заходи щодо подолання виховних втрат			
1.	Висвітлювати в ЗМІ, офіційних сайтах ДОН ВКМР, КЗ «ЦПРПП» КМР, соціальних мережах питання кращого досвіду з використання методики, технологій, прийомів, заходів з подолання виховних втрат під час організації освітнього процесу та навчальних досягнень учнівської молоді в умовах воєнного періоду	Протягом навчального року	Басова Т.Л., Мотижинець Г.М., Ратєєва С.В., керівники закладів загальної середньої та позашкільної освіти
2.	Організувати роботу постійнодіючого психолого-педагогічного семінару «Від адаптації – до успіху» для класних керівників 5 класів закладів загальної середньої освіти	Протягом навчального року	Мотижинець Г.М., Ратєєва С.В., керівники закладів загальної середньої освіти
3.	Організовувати групові активності, колективні проєкти та спільні заходи, що сприяють спілкуванню, співпраці та взаємодії між учнями	Протягом навчального року	Керівники закладів загальної середньої освіти
4.	Розглянути можливість розвитку мережі гуртків дослідницько-експериментального напрямку в закладах позашкільної освіти (МАН, наукові товариства, науково-дослідницькі гуртки) із залученням до роботи у них (за сумісництвом) учителів-предметників закладів загальної середньої освіти	Вересень 2024	Керівники закладів загальної середньої та позашкільної освіти

5.	Спланувати проведення педагогічних та психологічних консультацій для батьків або інших законних представників дитини з питань профілактики і попередження проявів насильства, булінгу (цькування), формування ненасильницької (екологічної) моделі поведінки та вирішення конфліктів мирним шляхом	Протягом навчального року	Керівники закладів загальної середньої освіти
6.	Спланувати діяльність органів учнівського самоврядування через створення та реалізацію проєктів, направлених на розвиток м'яких навичок, лідерських якостей, командної взаємодії	Вересень 2024	Мотижинець Г.М., керівники закладів загальної середньої та позашкільної освіти
7.	Використовувати проактивні форми і методи виховної роботи, направлені на згуртування та взаємодію колективів здобувачів освіти на рівні класу та закладу освіти (проєктна діяльність, колективні творчі справи, екскурсії, пошукова діяльність тощо)	Протягом навчального року	Керівники закладів загальної середньої освіти
8.	Проводити заходи у межах проєкту «Медіаосвіти та медіаграмотність» для здобувачів освіти	Протягом навчального року	Керівники закладів загальної середньої освіти
9.	Проводити заходи щодо формування ціннісного ставлення особистості до українського народу, Батьківщини, держави, нації, набуття дітьми та молоддю досвіду патріотичних дій, вихованню в дусі патріотичного обов'язку, використовуючи приклади авторитетних наставників-учителів, ветеранів війни, громадських діячів та музейну педагогіку	Протягом навчального року	Керівники закладів загальної середньої освіти
Заходи щодо подолання психологічних втрат			
1.	Забезпечувати психологічне консультування учасників освітнього процесу. Використовувати активні форми партнерства між закладом і батьками учнів.	Протягом навчального року	Керівники закладів загальної середньої освіти
2.	Оновити банк даних корисних ресурсів для учасників освітнього процесу, спрямованих на подолання психологічних втрат на Міському Освітньому Порталі, у розділі «Психологічна служба міста», сайтах закладів освіти та у соціальній мережі «Facebook»	Вересень-листопад 2024	Ратєєва С.В., керівники закладів загальної середньої освіти
3.	Продовжити цикл тренінгів з метою підвищення кваліфікації педагогічних	Вересень,	Ратєєва С.В.

	працівників у напрямі надання першої психологічної допомоги та оволодіння сучасними технологіями її надання	2024	
4.	Спланувати навчальні тренінги в онлайн та офлайн форматах для учнів, їх батьків та педагогічних працівників закладів освіти щодо формування важливих навичок подолання довготривалого стресу та збереження психічного здоров'я	Протягом навчального року	Ратєєва С.В., керівники закладів загальної середньої освіти
5.	Організувати роботу постійнодіючого семінару «Психоемоційна підтримка учасників освітнього процесу в умовах війни»	Жовтень, грудень 2024, березень, 2025	Керівники закладів загальної середньої освіти
6.	Створити групи психологічної підтримки для дітей та їх батьків за Міжнародними програмами «Діти та війна: навчання технік зцілення», «Книга про мене», «Strong»	Протягом навчального року	Керівники закладів загальної середньої освіти
7.	Проводити активності, що спрямовані на розвиток соціальних навичок учнів, навчання ефективному спілкуванню, конфліктному врегулюванню та співробітництву з іншими людьми	Протягом навчального року	Керівники закладів загальної середньої освіти
8.	Проводити тренінги з профілактики емоційного вигорання серед педагогічних працівників	Протягом навчального року	Керівники закладів загальної середньої освіти
9.	Провести міську акцію «День ментального здоров'я» у рамках Всесвітнього дня психічного здоров'я. Організувати спільні фізичні та психологічні активності для учасників освітнього процесу. Популяризувати підвищення рівня психічного здоров'я в сфері освіти серед учасників освітнього процесу	Жовтень, 2024	Ратєєва С.В., керівники закладів загальної середньої освіти
Заходи щодо подолання втрат фізичного здоров'я			
1.	Неухильно дотримуватися Санітарного регламенту для закладів освіти	Постійно	Керівники закладів дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти
2.	Створити оптимальне співвідношення навчального навантаження протягом тижня, а також доцільне чергування протягом дня і тижня предметів	Вересень, 2024	Керівники закладів загальної середньої освіти

	природничого і гуманітарного циклів з уроками мистецтва, технологій і фізичної культури	січень, 2025	
3.	Спланувати тематичні заходи щодо формування у школярів валеологічної свідомості, впроваджувати різноманітні види фізичної активності під час освітнього процесу з типовими вправами для різних частин тіла, що отримують найбільше навантаження під час онлайн, змішаного та дистанційного навчання	Вересень, 2024	Ратеева С.В., керівники закладів загальної середньої освіти
4	Сприяти збільшенню обсягу рухової активності дітей та підлітків в умовах очного, дистанційного, змішаного навчання, запроваджуючи під час уроків та перерв фізкультхвилинки, руханки, вправи на збереження зору та інше	Протягом навчального року	Керівники закладів загальної середньої освіти
5	Організувати проведення тренінгів для учнів щодо важливості відповідального ставлення до власного здоров'я, правильного харчування, фізичної активності та інших аспектів здорового способу життя. Здійснювати навчання дітей методам зняття стресу, ефективним способам розслаблення та відновлення	Жовтень, 2024 – травень, 2025	Керівники закладів загальної середньої освіти
6	Залучати учнів та вчителів фізичної культури до участі у цікавих фізкультурних проєктах, а саме: Національного проєкту «Цікава фізкультура» 2.0 – перезавантаження, «JuniorS», ГО Олександра Педана, Всеукраїнського проєкту «Єдина Україна» за концепцією «Спорт заради розвитку», програми «Активні парки» тощо	Протягом навчального року	Керівники закладів загальної середньої освіти
7	Сприяти участі вихованців закладів загальної середньої освіти у фізкультурно-оздоровчих заходах та змаганнях «Пліч-о-пліч всеукраїнські шкільні ліги» з метою залучення максимальної кількості учнів/учениць до регулярних занять фізичною культурою та спортом	Згідно із календарем змагань	Керівники закладів загальної середньої освіти
8.	Продовжити співпрацю закладів загальної середньої освіти із закладами позашкільної освіти фізкультурно-спортивного спрямування з метою залучення учнів до фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи у позаурочний час	Протягом навчального року	Керівники закладів загальної середньої освіти

9	Сприяти організації та проведенню фізкультурно-оздоровчих зустрічей із відомими спортсменами міста та країни проводити виставки-презентації спортивних досягнень здобувачів освіти	Протягом навчального року	Керівники закладів загальної середньої освіти
10	Продовжити співпрацю з Громадська організація «Фонд об'єднаних сердець» та Благодійний фонд «Слов'янське серце» з питань підтримки ментального здоров'я та SOFT SKILLS у дітей з особливими освітніми потребами	Протягом навчального року	Керівники закладів загальної середньої освіти

VI.IV Заходи щодо подолання освітніх втрат у закладах позашкільної освіти

<i>№ з/п</i>	<i>Зміст заходу</i>	<i>Термін виконання</i>	<i>Відповідальні за виконання</i>
1.	Здійснювати консультативно-методичний супровід ЗПО, педагогічних працівників щодо організації освітнього процесу в умовах змішаного навчання	Протягом навчального року	Ратєєва С.В., керівники закладів позашкільної освіти
2.	Посилити взаємодію закладів позашкільної освіти з закладами КЗВО «ДАНО» ДОР, КДПУ щодо підготовки педагогічних кадрів	Протягом навчального року	Мотижинець Г.М., Шумакова С.М., Ратєєва С.В., керівники закладів позашкільної освіти
3.	Спланувати проведення практичних занять, майстер-класів, тренінгів для керівників гуртків з метою оволодіння ними методами, формами, прийомами щодо надолуження освітньо-виховних втрат вихованців	Вересень 2024 (планування), протягом навчального року (проведення)	Мотижинець Г.М., Ратєєва С.В.
4.	Продовжити навчання педагогів з питання використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі	Протягом навчального року	Мотижинець Г.М., Ратєєва С.В., керівники закладів позашкільної освіти
5.	Активізувати роботу щодо участі адміністрації та колективів закладів позашкільної освіти у грантових проектах та співпраці з інститутами громадянського суспільства	Протягом навчального року	Мотижинець Г.М., керівники закладів позашкільної освіти
6.	Використовувати для занять гуртків закладів позашкільної освіти базу закладів загальної середньої та вищої освіти	Протягом навчального року	Начальники відділів освіти виконкомів районних у місті рад,

			керівники закладів позашкільної освіти
7.	Здійснювати моніторинг запитів здобувачів освіти та їх батьків щодо формування мережі гуртків (затребувані профілі гуртків)	Жовтень 2024, січень 2025	Керівники закладів позашкільної освіти
8.	Використовувати індивідуальний підхід до вихованців під час надолуження освітніх втрат	Протягом навчального року	Керівники закладів позашкільної освіти
9.	Проводити віртуальні виставки, презентації та виступи, демонстрації творчих робіт здобувачів освіти – переможців міських конкурсних заходів за різними напрямками позашкільної освіти та виховної роботи з використанням міського Освітнього Порталу міста Кривого Рогу «Розфарбуємо світ разом»	Жовтень 2024	Ратєєва С.В., керівники закладів позашкільної освіти
10.	Розпочати роботу з питань інформування педагогів закладів позашкільної освіти щодо особливостей розвитку та навчання дітей за різними рівнями підтримки	Листопад 2024	Бородавка О.М., Ратєєва С.В., керівники закладів позашкільної освіти

Тетяна Басова,
Світлана Ратєєва